

5

Palvelusetelitoiminnan vakinaistaminen suun terveydenhuollon palvelujen järjestämistapana 1.1.2014 alkaen

HEL 2013-011580 T 06 00 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että palveluseteli on 1.1.2014 alkaen yksi suun terveydenhuollon palvelujen järjestämistapa. Samalla lautakunta päättäneen, että suun terveydenhuollon palvelusetelin arvo on

- ensiapu- ja kokonaishoitopalvelusetelissä toimenpidekohtaisten arvojen summa. Toimenpidekohtainen arvo lasketaan oman toiminnan toimenpidekohtaisena nettokustannuksena, jota alennetaan 20%, ja joka pyöristetään lähimpään euroon
- lohkeamapalvelusetelissä hoitokokonaisuuskohtainen, ja se lasketaan oman vastaavan toiminnan nettokustannuksena, jota alennetaan 20%, ja joka pyöristetään lähimpään euroon

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2013, että sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöä muutetaan 1.1.2014 lukien siten, että johtosääntöön lisätään seuraavat uudet kohdat:

”4 § Lautakunnan tehtävät

20 päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä vahvistaa palvelusetelin arvon”

”16 § Viraston päällikön tehtävät

5 a päättää palvelusetelipalveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat.”

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että johtosääntömuutosten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen muutosten voimaantuloa 1.1.2014.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (24.7.2009/569) astui voimaan 1.8.2009. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan kunta voi järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvat tehtävät:

- hoitamalla toiminnan itse;
- sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa;

- olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä;
- hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta; taikka
- antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut kunnan päätöksellä asetettuun setelin arvoon asti.

Terveyskeskushammashoidon kysyntä on edelleen suurta. Palvelusetelitoiminnalla on kokeilun ajan osaltaan varmistettu hoitotakuumääräajoissa pysymistä. Suun terveydenhuolto esittää palvelusetelin vakinaistamista yhdeksi suun terveydenhuollon palvelujen järjestämistavaksi.

Suun terveydenhuollon palveluseteliä on tarjottu kaupungin omissa hammashoitoloissa tutkittujen potilaiden suun ja hampaiston hoitokokonaisuuksien sekä ensiavussa käyneiden potilaiden ensiapuvaivan jatkohoitojen toteuttamiseen. Potilas hakeutuu kunnalliseen suun terveydenhuoltoon. Mikäli omista hoitoloista tai ostopalvelutoiminnasta ei löydy hoitoaikaa kohtuujassa, potilaalle tarjotaan palveluseteliä. Potilas hoidetaan omassa tai ostopalvelutoiminnassa mikäli hän ei hyväksy seteliä. Palvelusetelitoiminnan avulla potilaat ovat päässeet nopeasti hoitoon ja ovat voineet itse valita hoitopaikkansa.

Suun terveydenhuollon palvelusetelitoiminta ei aiheuta tuloperusteista palvelujen eriytymistä, koska palvelusetelillä tuotetut palvelut perustuvat kunnallisessa suun terveydenhuollossa tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja ovat sisällöltään samoja kuin kunnan omana toimintana tuotetut palvelut. Kumpikin palvelu toteutuu hoitotakuun määräaikojen puitteissa.

Suun terveydenhuollon palvelusetelitoiminta alkoi 18.4.2011. Suun terveydenhuollossa toteutui vuonna 2012 yhteensä noin 464 000 käyntiä, ja näistä n. 6 % (n. 30 000) oli palvelusetelikäyntejä. Potilaita suun terveydenhuollossa oli viime vuonna noin 166 000, ja heistä n. 6 % (n. 11 000) käytti palveluseteliä. Palveluseteleitä annettiin näin ollen kuukausittain lähes tuhannelle potilaalle. Yksityisille palveluntuottajille maksettiin viime vuonna n. 3,1 m € palvelusetelitoimintaan liittyen.

Kuluvan vuoden tammi-kesäkuussa on käytetty kaikkiaan 7575 palveluseteliä, reilu tuhat seteliä kuukaudessa. Budjettiylitysuhan pienentämiseksi 1.7.2013 alkaen palveluseteleitä tarjotaan vain ensiavun jatkohoitojen toteuttamiseen. Palveluntuottajina on 161 yksityishammaslääkärinä, jotka toimivat 56 eri vastaanotolla.

Nykyisten, terveyskeskuksen hammashoitoloissa tehtyihin tutkimuksiin perustuvien palvelusetelien rinnalle esitetään uudenmallista palveluseteliä lohkeaman hoitokokonaisuudelle. Hampaiden ja/tai paikkojen lohkeamiset tapahtuvat yleensä yllättäen, ja potilas tarvitsee hoitoa muutaman viikon sisällä. Kyse ei ole varsinaisesta kiireellisestä ensiapuhoidosta. Tässä mallissa potilas ohjataan keskitetystä ajanvarauksesta suoraan palvelusetelihammaslääkärin vastaanotolle ilman käyntiä kaupungin omassa hammashoitolassa. Palvelusetelin arvo määritetään tälle hoitokokonaisuudelle. Hoitokokonaisuus voidaan tehdä valmiiksi yhdellä tai korkeintaan kahdella käynnillä. Hoitona voi olla esim. hampaan paikkaus tai poisto. Mahdollisesti tarvittavat röntgenkuvaukset ja/tai puudutukset sisältyvät niin ikään hoitokokonaisuuteen.

Potilas maksaa yksityiselle palveluntuottajalle omavastuuosuutena palveluntuottajan ilmoittaman hinnan ja palvelusetelin arvon välisen erotuksen. Potilaan omavastuuosuus voi yksittäisestä suun terveydenhuollon toimenpiteestä olla pienempi, samansuuruinen tai korkeampi kuin mitä hän vastaavasta toimenpiteestä maksaisi asetuksen mukaisina asiakasmaksuina terveyskeskushammashoidosta. Palvelusetelin toimenpiteille määritetyt arvot ovat olleet palvelustelikoikeilun ajan muuttumattomat lukuun ottamatta muutamaa 1.1.2013 voimaan tullutta hinnantarkistusta. Mahdolliset muutokset ko. luokitukseen tulee huomioida. Muutokset tulevat yleensä vuoden alussa samoin kuin mahdolliset asiakasmaksuasetuksen muutoksetkin.

Palvelusetelin arvon perustana käytetään oman toiminnan kustannuksia eri toimenpiteille. Oman toiminnan kustannukset on laskettu hyödyntäen työntekijöiden työajanseurantamittauksia (ns. kellokalletus). Viimeisin mittaustoteutus toteutettiin toukokuussa 2013. Palvelusetelin arvoa määritettäessä otetaan huomioon se, että kaupunki ei palvelusetelitoiminnassa laskuta potilaalta toimenpide- ja käyntimaksuja. Näin ollen palvelusetelin arvo olisi enimmillään oman toiminnan toimenpidekohtainen kustannus vähennettynä asiakasmaksuilla, eli oman toiminnan nettokustannus. Arvoa määritettäessä huomioidaan hallinnollisen työn lisääntyminen, joka on palvelusetelikoikeilussa osoittautunut arvioitua suuremmaksi. Näin ollen palvelusetelin arvoksi esitetään oman toiminnan nettokustannusta alennettuna 20% ja pyöristettynä lähimpään euroon. Käytännössä esitetään toimenpidekohtaisten arvojen pysymistä nykyisinä, sillä viimeisimmän kellokalletuksen tulos osoittaa, että oman toiminnan kustannukset eivät toimenpiteen minuuttikustannuksena tarkasteltuna ole kasvaneet.

Palvelusetelilain mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo siten, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta

arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus. Suun terveydenhuollon palvelusetelitoiminnassa eräiden toimenpiteiden omavastuuosuus on ollut korkeampi kuin mitä vastaavasta toimenpiteestä olisi potilaalle jäänyt maksettavaksi Kela-korvauksen jälkeen, mikäli sama toimenpide olisi hänelle tehty yksityishammaslääkärin potilaana. Tämän vuoksi esitetään toimenpidekohtaisesti kattoa omavastuuosuudelle. Katto olisi Helsingin yksityishammaslääkäreillä hoidetuille potilaille Kela-korvauksen jälkeen maksettavaksi jäävän omavastuuosuuden keskiarvo. Tiedot saadaan Kelan tilastoista.

Terveysvaikutusten arviointi

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysvaikutuksia ja hyvinvointia.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Seija Hiekkänen, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 42247
seija.hiekkanen(a)hel.fi
Hannu Juvonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52481
hannu.juvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Soteltkn 19.3.2013 § 59

Tiedoksi

Virastopäällikkö
Osastopäällikkö
Johtajahammaslääkäri